

NOVICE

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 16. januarja 1878.

Obseg: Razglas prodaje murbovih dreves. — Gospodarske novice. — Odgovor na vprašanje zarad sušenja mesá. — Kaj hočemo z gospodarskim učiliščem? — Turki pred Dunajem leta 1529. (Dalje.) — Jesičnik. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas prodaje murbovih dreves.

Iz vrta družbe kmetijske Kranjske se na prodaj ponuja ne le Kranjskim murborejcem, temuč tudi murborejcem sosednih deželá 1800 murbovih dreves, 5—10 let starih, 10—12 čevljev visocih z lepimi kronami, pod sledečimi pogoji:

- a) Če kdo le malo dreves kupiti želi, plača drevo po različni starosti in lastnosti po 5—15 krajc.; kdor pa jih veliko kupi, dobí jih pa še veliko cenejše;
- b) koj ko se drevesca vzemó, se morajo tudi plačati;
- c) kupec mora na svoje stroške drevesa izkopati dati in na svoj dom pripeljati;
- d) zadnji čas do sv. Jožefa se morajo drevesa iz vrta vzeti.

Malo premožne soseške in pa ljudske šole na Kranjskem dobijo dreves, če za nje prosijo, brezplačno, le stroške za izkopanje in odposlanje morajo povrniti.

Kdor imenovanih dreves za plačilo ali pa tudi brezplačno dobiti želi, naj se s pismom ali besedo obrne do pisarnice družbe kmetijske.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske
v Ljubljani 10. januarja 1878.

Gospodarske novice.

* Zavoljo goveje kuge v Srbiji ne smejo goveda, goveje kože in kar je druga govejega, ne na Ogersko, Hrvaško, Štajarsko, Kranjsko in nikamur drugam v naše cesarstvo.

* V Vrhovcu, neki vasi blizu Zagreba, je te dni krava nekega gospodarja storila 4 živa teleta. Ker se Hrvati, razžaljeni s tem, da jim je Ogerska vlada le pod tem pogojem podpore za razstavo dovolila, da vse razstavljené Hrvaške stvari morajo imeti tudi magjarski napis, ne udeležijo Parižke razstave, je neki šaljivec nasvetoval, naj lastnik to čudarodovitno kravo pošlje razstavni komisiji v Pešt, da jo z magjarskim napisom pošlje v Pariz.

Odgovor na vprašanje o sušenji mesá.

„Novice“ so v zadnjem listu vprašale: kako na Krasu, Iipayi itd. sušijo svinjino. Na to jim odgovorim sledeče:

Resnica je, da je suho svinjsko mesó v Iipayi, na Krasu itd. bolje kakor v Ljubljani ali na Gorenjskem, in zato marsikdo misli, da Gorenči suhega mesá napravljati ne znajo. A to ni tako. Pripravljanje suhega mesá je povsod enako, samo sušenje je različno. Iipayci obesijo mesó na tak kraj, kjer le malo dima do njega pride, zakaj tam ga ne suši samo dim, ampak tudi suhi zrak, to je, burja, katera celo zimo po Iipayi razsaja. Gorenjec je pa zastran vlažnega zraka, ki ga celo zimo ima, prisiljen, mesó na samem močnem dimu sušiti; ako bi tega ne storil, bi se mu gotovo svinjina spridila. Gorenjska svinjina je torej preveč sparjena in okajena, česar pa niso Gorenjci krivi, ampak njih kraj.

Nekdo, ki je bil več let na Iipavskem.

Kaj hočemo z gospodarskim učiliščem?

Pod tem naslovom je „Primorac“ unidan prinesel članek, ki razpravlja razmere gospodarsko-gozdarskega učilišča v Križevcu na Hrvaškem. Ker smo mi Slovenci zmirom željno svoje oči obračali na to šolo, nadjaje se, da pride do one veljave, ki bode tudi naše sinove vabila v ta zavod, ki v narodovem jeziku predava učencem predmete gospodarstva in gozdarstva, nas je osupnila „Primorčeva“ statistika učencev Križevskega učilišča, ki veliko novcev stane deželo, pa nikakor ne zadostuje nalogi svoji, tako, da število učencev čedalje bolj pojema. Leta 1865. — pravi — bilo je v 2. gospodarskem tečaji 10 učencev, leta 1866. bili so 3, 1868. leta 6, 1874. leta 3, 1875. leta 4, lani pa 3. To je „Primorcu“ dokaz, da je treba resno misliti na prestroj Križevskega učilišča, ker nikdo trditi ne more, da bi Hrvatska ne potrebovala umnih gospodarjev, ki se izučijo v dobro vredjenem učilišču. Ker se nam nasveti „Primorčevi“ temeljiti zdijo in taki, da bi ozdravili bolno učilišče Križevsko, pa ti nasveti tudi nam kažejo pot, po kateri bi se na Kranjskem „mutatis mutandis“ dala v Ljubljani osnovati kmetijsko-gozdarska šola z manjšimi stroški, kakor je dozdaj nameravana bila, zato naj zvedo tudi naši bralci, kar „Primorac“ nasvetuje:

Izpoznavši vzroke bolezni gospodarskega učilišča,